

T.C.
DENİZLİ VALİLİĞİ

Sayı :16575679-010.06.01-17016

25/12/2017

Konu : İstanbul Sözleşmesi ve 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un Etkin Uygulanması

GENELGE
2017/2

İnsan hakları ihlalinde cinsiyet temelinde en önemli haksızlık kadına yönelik uygulanmaktadır. 2008 tarihli "Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması" raporuna göre, ülkemizde kadınların %41,9'u eşi veya birlikte olduğu kişi(ler)den yaşamının herhangi bir döneminde fiziksel veya cinsel şiddet yaşamıştır. Refah ve eğitim düzeyi düşük olan ve kırsal kesimde yaşayan kadınlar eşi veya birlikte olduğu kişi(ler)den Türkiye ortalamasına göre, daha fazla fiziksel veya cinsel şiddet görmektedir.

Kadınların uzun yıllara dayanan mücadelesi sonucunda bugün artık kadına yönelik şiddetin önemli bir insan hakkı ihlali olduğu yaygın biçimde kabul edilmektedir. Türkiye'de 1980'lerden itibaren taraf olunan uluslararası sözleşmeler, yasal düzenlemeler, şiddeti önlemek amacıyla oluşturulan mekanizmalar başta olmak üzere kadına yönelik şiddetin önlenmesi yönünde önemli adımlar atılmıştır.

Uluslararası düzeydeki yasal dayanaklardan en önemlilerinden biri 11 Mayıs 2011 tarihinde İstanbul'da imzalanan ve 8 Mart 2012 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan "Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi"dir.

Sözleşme, kadına yönelik her türlü şiddet ve ayrımcılığın ortadan kaldırılması, mağdurların korunması ve mağdurlara yardım edilmesi için politika ve tedbirler geliştirilmesini, uluslararası işbirliğinin güçlendirilmesi ve bütüncül bir yaklaşım benimsemek amacıyla etkili işbirliğini sağlamaya yönelik kuruluşlar ve yasa koyuculara destek ve yardım sağlanmasını amaçlamaktadır.

Ülkemizin çekincesiz olarak onaylayarak taraf olduğu, Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi) 8 Mart 2012 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

İstanbul Sözleşmesi hükümleri göz önünde bulundurularak düzenlenen ve 20 Mart 2012'de yürürlüğe giren 6284 sayılı "Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun" ulusal mevzuattaki en önemli dayanaklardan birisidir. Kanunun Uygulama Yönetmeliği de 18 Ocak 2013 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirlere ilişkin usul ve esasları düzenleyen kanunun ve yönetmeliğin uygulanmasından Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı sorumludur.

İstanbul Sözleşmesi başta olmak üzere taraf olunan uluslararası sözleşmeler ve ulusal mevzuat hükümleri, ilgili araştırma ve inceleme raporları ile son dönemde ortaya çıkan toplumsal ihtiyaç ve gelişmeler göz önünde bulundurularak, kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve üniversitelerin kadın araştırmaları merkezlerinin katkı ve katılımları ile

Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü koordinasyonunda “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı (2016-2020)” hazırlanmıştır. "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı 2016-2020" Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından onaylamasının ardından yürürlüğe girmiştir.

Kadının şiddetten korunması ve sonrasında tekrar şiddet sarmalına dönmemesi için geçici barınma, çocuklarına bakabilme, can güvenliğinin sağlandığı bir ortamda hayatını devam ettirebilme ve ekonomik olarak ayakları üzerinde durabilme imkânının sağlanması şiddetle mücadelede oldukça önemlidir.

Bu itibarla;

Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü;

1. Şiddet mağduruna, şiddet uygulayan ya da uygulama ihtimali bulunan kişilere koordinasyon hizmeti, psiko-sosyal destek hizmeti, hukuki destek hizmeti, eğitim ve mesleki destek hizmetleri, sağlık destek hizmeti, ekonomik destek hizmeti, müdahale ve yönlendirme hizmeti ve önleyici hizmetler sunmak,
2. Kanun kapsamındaki iş ve işlemleri yürütmek,
3. Tüm başvuru ve kararlara dair belgeleri dosyalayıp kayıt altına almak ve veri toplayarak bilgi bankası oluşturmak,
4. Tedbir kararlarının, yerine getirilmesini ve uygulanmasını takip etmek ve hâkim tarafından istenilmesi halinde taraflar üzerindeki etkilerini izleyerek raporlamak,
5. Gerekli hallerde, tedbir kararlarının alınmasına ve uygulanmasına yönelik başvurularda bulunmak,
6. Şiddetin sonlandırılması için çalışan ilgili sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapmak,
7. Bakanlık bünyesinde bulunan çağrı merkezine bu Kanun kapsamında yapılacak başvuruları izlemek,
8. Şiddet mağduru ile şiddet uygulayana yönelik olarak, bu Kanun çerçevesinde sunulacak hizmetlerin, zorunlu hâller dışında farklı birimlerde sunulmasını sağlamak, ile yükümlüdür.

Aile ve Sosyal politikalar İl Müdürlüğü şiddetle mücadele konusunda hizmetlerini Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), yerel yönetimler, üniversiteler, meslek kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ile diğer kişi ve kuruluşların iş birliği ve desteği ile yürütür.

6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanuna İlişkin Uygulama Yönetmeliğinin Kurumlarası Koordinasyon başlığı altında yer alan 40. Maddesinde; “Kamu kurum ve kuruluşları ile diğer gerçek ve tüzel kişiler, Kanunun uygulanmasıyla ilgili olarak kendi görev alanına giren konularda işbirliği ve yardımda bulunmak ve alınan tedbir kararlarını ivedilikle yerine getirmekle yükümlüdür.” denilmektedir.

Bu doğrultuda 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında;

Denizli İl Emniyet Müdürlüğü tarafından;

1. Aile İçi Şiddet Formu düzenlenerek, diğer gerekli evraklarla birlikte gecikmesizin Şiddet Önleme ve İzleme Merkezine bildirilmesi,
2. Koruyucu ve Önleyici Tedbir Kararlarının talep halinde ve/veya (gerektiğinde) resen alınması ya da alınmasının sağlanması,
3. Koruyucu ve Önleyici Tedbir Kararlarının uygulanmasının ve takibinin yapılarak sonucun Şiddet Önleme ve İzleme Merkezine bildirilmesi,
4. Yüksek can güvenliği riski olan ve kadın konukevi hizmetinden faydalanan kadınlar için koruyucu tedbir planının kadın konukevi ile işbirliği içerisinde uygulanması,

5. Şiddet mağduru kadınların ve beraberindeki çocuklarının hayati tehlikesinin bulunması halinde konukevine, Şiddet Önleme ve İzleme Merkezine ve/veya diğer kurumlara güvenli bir şekilde ulaşmasının sağlanması,
6. Şiddet mağdurlarından ağır ruhsal ve zihinsel sorunları veya ağır psikiyatrik hastalığı olduğu gözlemlenen, psikiyatrik bozukluk tanısı olan kadınların barınma talebinin olması halinde Şiddet Önleme ve İzleme Merkezine getirilmeden ilgili sağlık kuruluşuna götürülmesi,

Denizli İl Jandarma Komutanlığı tarafından;

1. Aile İçi Şiddet Formu düzenlenerek diğer gerekli evraklarla birlikte gecikmesizin Şiddet Önleme ve İzleme Merkezine bildirilmesi,
2. Koruyucu ve Önleyici Tedbir Kararlarının talep halinde ve/veya (gerektiğinde) resen alınması ya da alınmasının sağlanması,
3. Koruyucu ve Önleyici Tedbir Kararlarının takibini yapılması ve sonucun Şiddet Önleme ve İzleme Merkezine bildirilmesi,
4. Yüksek can güvenliği riski olan ve kadın konukevi hizmetinden faydalanan kadınlar için koruyucu tedbir planının kadın konukevi ile işbirliği içerisinde uygulanması,
5. Şiddet mağduru kadınların ve beraberindeki çocuklarının hayati tehlikesinin bulunması halinde konukevine, Şiddet Önleme ve İzleme Merkezine ve/veya diğer kurumlara güvenli bir şekilde ulaşmasının sağlanması,
6. Şiddet mağdurlarından ağır ruhsal ve zihinsel sorunları veya ağır psikiyatrik hastalığı olduğu gözlemlenen, psikiyatrik bozukluk tanısı olan kadınların barınma talebinin olması halinde Şiddet Önleme ve İzleme Merkezine getirilmeden ilgili sağlık kuruluşuna götürülmesi,

Denizli Barosu tarafından;

1. 6284 Sayılı Kanununun 3/1-c bendi gereği verilen rehberlik danışmanlık hizmetlerinden Hukuki danışmanlık hizmetinin sağlanması,
2. Yüksek can güvenliği riski olan kadınların adli yardım talebinin olması halinde Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi tarafından onaylanan SOYBİS çıktısının Denizli Barosu Başkanlığı Aile İçi Şiddeti Önleme Birimine gönderilmesini takiben gerekli işlemlerin yapılması,

İl Millî Eğitim Müdürlüğü Tarafından;

1. Gizlilik esaslarına özen gösterilerek; Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğüne bağlı kuruluşlardan hizmet alan kadın ve beraberindeki çocukların gecikme ve aksama yaşanmadan örgün ve yaygın eğitim olanaklarından yararlandırılması,
2. Kadınlara ve beraberindeki çocuklara sunulan eğitim olanaklarının ve hizmetlerinin geliştirilmesi ve ücretsiz yararlanmalarının sağlanması,
3. Kadına yönelik şiddetin önlenmesine ilişkin eğitim faaliyetlerinin uygulanmasında aktif yer alınması,

Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından;

1. Kadınların meslek edinmelerine, istihdamlarına, istihdamın korunması ve geliştirilmesine ilişkin etkin çalışmalar yapılması,
2. Kadınlara iş ve meslek danışmanlığı hizmetleri verilmesi,
3. Yerel iş piyasası ihtiyaçları doğrultusunda istihdam garantili ya da iş bulma olanağı yüksek meslek alanlarına ilişkin kurslar açmak ve bu kurslardan öncelikli kadınların yararlanmasının sağlanması,

4. Şiddet mağduru kadınlar için istihdam garantili meslek/iş edinme atölyelerinin kurulmasının sağlanması,

İl Sağlık Müdürlüğü tarafından;

- a) ŞÖNİM'e başvuru yapan ve/veya Kadın Konukevlerinden barınma hizmeti alan töre, namus cinayeti ve can güvenliği riski olan şiddet mağdurları ve beraberindeki çocuklarının sağlık kuruluşlarında bekletilmeksizin hizmetten faydalanmasının sağlanması için "öncelikli hasta grubunda" değerlendirilmesi,
- b) Akıl ve ruh sağlığı yerinde olmayan ve/veya madde bağımlılığı nedeniyle yatarak tedavi olması gereken kadınlar ve erkekler için ilgili kliniklerde öncelik tanınması,
- c) Şiddet mağdurunun barınma hizmeti alabilmesi için gerekli olan akıl ruh sağlığının yerinde olup olmadığına ve toplu yerde yaşayabileceğine dair rapora ihtiyaç duyulduğundan, hastanelerin psikiyatri servisinde görevli doktorlar tarafından mesai saatleri dışında icap nöbeti tutularak gerekli hizmetin sağlanması,
- d) Şiddet mağdurunun barınma hizmeti alabilmesi için gerekli olan bulaşıcı ve sürekli tıbbi bakım isteyen bir hastalığı bulunup bulunmadığı ve toplu yerde yaşayabileceğine dair raporun ivedilikle düzenlenmesinin sağlanması,
- e) Şiddet mağdurları hakkında düzenlenen genel adli muayene raporlarının ayrıntılı şekilde düzenlenmesi,
- f) 6284 sayılı kanunun 5/1 (h-1) maddelerine göre şiddet faillerinin muayene ve tedavisinin sağlanması aşamasında gerekli takibinin yapılması ve sonucunun ŞÖNİM'e bildirilmesi,
- g) Şiddete uğrayan ve şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadın ve beraberindeki çocuklarla ilgili sağlık hizmetlerinde gizliliğin sağlanması,
- h) İl Eylem Planında öngörülen eğitim faaliyetlerinin uygulanmasında aktif yer alınması,

Belediyeler tarafından;

1. Kadına yönelik şiddetle mücadele ve haklarına ilişkin bilgilendirici materyal (mini broşür, promosyon malzemeleri, billboard, poster vb.) hazırlanması ve dağıtımının sağlanması,
2. Kadınların güvenli dolaşım için emniyet ve güvenlik güçlerinin hizmetleri ve acil çağrı merkezleri hakkında bilinçlenmesi için broşür ve yayın hazırlanması,
3. Toplu taşıma duraklarının uygun şekilde aydınlatılması, durakların dışarıdan görülecek şekilde şeffaf hale getirilmesi ve duraklara acil durum butonu ve güvenlik kamerası yerleştirilmesinin sağlanması,
4. Alt-üst geçitler, duraklar, parklar, otoparklar ve sokaklarda yeterli düzeyde aydınlatma sağlanması; aydınlatmanın az olduğu yerlerin tespit edilmesi ve iyileştirme çalışmaları yapılması.
5. Belediyeye ait olan ve belediye denetiminde olan toplu taşıma araçları şoförlerine toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda farkındalık çalışmalarının yapılması,
6. Belediye Kanununda belirtilen Kadın Konukevi ve Kadın Danışma Merkezi açılması;

Hususlarının azami dikkat ve özen gösterilerek yerine getirilmesini ve şiddetle mücadele kapsamında İlimizde planlanan ve sunulan hizmetlerin etkin bir şekilde yürütülebilmesi için tüm kurum ve kuruluşların kendi görev alanına giren konularda işbirliği içerisinde çalışmalarını yürütmesini, uygulamada herhangi bir aksaklığa yer verilmemesini rica ederim.

Hasan KARAHAN

Vali